[2022] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 759

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਭੂਮੀ

ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਹਿਰਾਵਤ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9201)

ਦਸੰਬਰ 15, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਐਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: ਧਾਰਾ 24 (2) ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 23.01.1965 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 22.09.1986 ਨੂੰ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ 29 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ: ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। ਇਹ ਅਸਥਿਰ ਹੈ - ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। - ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2020) 8 ਐਸਸੀਸੀ 129: [2020] 3 ਐਸ ਸੀਆਰ 1 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। **(2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183 : [2014] 1 ਐਸਸੀਆਰ 783 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.**

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 783	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 2**
[2020] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1	**ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ**	**ਪੈਰਾ 3.2**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9201.

2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4952 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 14.09.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸਵੀਟੀ ਸਿੰਘ, ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਹੁਲ ਪਾਂਡੇ, ਅਮਿਤਾਭ ਰੰਜਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਂਤ, ਸੱਤਿਆ ਰੰਜਨ ਸਵੈਨ, ਕਰਨ ਅਰੋੜਾ, ਕੈਟਿਲਯ ਬ੍ਰਿਅਤ, ਰਾਬਿਨ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਅਕਾਂਸ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਜੋਯਦੀਪ ਮੁਖਰਜੀ, ਮੌਸਮੀ ਰਾਏ, ਨੰਦ ਰਾਮ, ਮਨਿਕਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਰੋਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੀਸ਼ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4952 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 2013" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ (ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 1894" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 23.01.1965 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19.09.1986 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 (2) ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 22.09.1986 ਨੂੰ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਲਗਭਗ 29 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2013.

ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 22.09.1986 ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183** ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 22.09.1986 ਨੂੰ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਥਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ।

3.1 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ 22.09.1986 ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 2005 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9366 ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 - ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ.

3.2 **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ **ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। (ਸੁਪਰਾ)** ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। **(ਸੁਪਰਾ),** ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। **(2020) 8 ਐਸਸੀਸੀ 129** ਵਿੱਚ **ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ**. ਪੈਰਾ 365 ਅਤੇ 366 ਵਿੱਚ, **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

> "**365**. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। [ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ, (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183] ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ, (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183] ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਸੈਂਸ਼ਨ [ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ, (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 353] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [(2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 412] ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਕੀ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਨਹੀਂ" ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
>
> **366**. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:
>
> **366.1**. ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 1-1-2014 ਤੱਕ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
>
> **366.2.** ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

366.3. ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਨਾ ਤਾਂ" ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

366.4. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) 2013 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ" ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

366.5. ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

366.6. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ।

366.7. 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ/ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

366.8. ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ 1-1-2014 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

366.9. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਧਾਰਾ 24 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 1-1-2014 ਨੂੰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2005 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9366 ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਲੰਬਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 4952 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 2013

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ.

ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016